

Β. Συγκριτικός βαθμός

γρήγορος	ψηλή	ακριβό
Ο λαγός είναι γρηγορότερος από τον σκαντζόχοιρο. Ο λαγός είναι πιο γρήγορος από τον σκαντζόχοιρο.	Η Ελένη είναι ψηλότερη από τη Σοφία. Η Ελένη είναι πιο ψηλή από τη Σοφία.	Το σπορ αυτοκίνητο είναι ακριβότερο από το τζιπ. Το σπορ αυτοκίνητο είναι πιο ακριβό από το τζιπ.

Επίθετα **συγκριτικού βαθμού** λέγονται τα επίθετα που φανερώνουν ότι ένα ουσιαστικό έχει ένα γνώρισμα σε μεγαλύτερο βαθμό από ένα άλλο.

Ο συγκριτικός βαθμός σχηματίζεται με δύο τρόπους:

θετικός βαθμός ουδετέρου + -τερος
πιο + θετικός βαθμός

(ομορφότερος, μακρύτερος, ευγενέστερος)
(πιο όμορφος, πιο μακρύς, πιο ευγενής)

Γ. Υπερθετικός βαθμός

Σχετικός υπερθετικός βαθμός

γρήγορος	ψηλή	ακριβό
Ο λαγός είναι ο γρηγορότερος από όλους. Ο λαγός είναι ο πιο γρήγορος από όλους.	Η Ελένη είναι η ψηλότερη από όλα τα κορίτσια. Η Ελένη είναι η πιο ψηλή από όλα τα κορίτσια.	Το σπορ αυτοκίνητο είναι το ακριβότερο από όλα τα αυτοκίνητα. Το σπορ αυτοκίνητο είναι το πιο ακριβό από όλα τα αυτοκίνητα.

ΕΝΟΤΗΤΑ 7: Δίνω περισσότερες πληροφορίες για ανθρώπους...

Κοίτα, τώρα, πώς σχηματίζουμε τον σχετικό υπερθετικό:

Συγκριτικός

ομορφότερος →

πιο όμορφος →

μακρύτερος →

πιο μακρύν →

ευγενέστερος →

πιο ευγενής →

Σχετικός υπερθετικός

ο ομορφότερος

ο πιο όμορφος

ο μακρύτερος

ο πιο μακρύν

ο ευγενέστερος

ο πιο ευγενής

Ο **σχετικός υπερθετικός βαθμός** ενός επιθέτου δηλώνει ότι το ουσιαστικό που συνοδεύει έχει ένα γνώρισμα σε μεγαλύτερο βαθμό **από όλα τα άλλα** όμοιά του.

Ο σχετικός υπερθετικός σχηματίζεται ως εξής:

άρθρο + συγκριτικός βαθμός (ο ομορφότερος, ο μακρύτερος, ο ευγενέστερος)
(ο πιο όμορφος, ο πιο μακρύν, ο πιο ευγενής)

Απόλυτος υπερθετικός βαθμός

Ο ταχυδακτυλουργός είναι **ταχύτατος** στις κινήσεις του.

Πήρα μια **κομψότατη** γραβάτα.

Αγόρασε ένα **ωραιότατο** γατάκι.

Να όμως και μια άλλη περίπτωση. Γνώμη... χωρίς σύγκριση!

Ο **απόλυτος υπερθετικός βαθμός** δηλώνει ότι το ουσιαστικό έχει ένα γνώρισμα σε πολύ μεγάλο βαθμό, **χωρίς να γίνεται σύγκριση με άλλα**.

Ο απόλυτος υπερθετικός σχηματίζεται με δύο τρόπους:

θετικός βαθμός ουδετέρου + -τατος
πολύ + θετικός βαθμός

(ομορφότατος, μακρύτατος, ευγενέστατος)

(πολύ όμορφος, πολύ μακρύν, πολύ ευγενής)

Γ. Εξαιρέσεις στα παραθετικά

Κάθε κανόνας, όμως, έχει και τις εξαιρέσεις του!
Πρόσεξε τι γίνεται με ορισμένα επίθετα.

Μερικά παραθετικά δεν έχουν θετικό βαθμό!

κατώτερος κατώτατος

ανώτερος ανώτατος

Μερικά άλλα δεν έχουν ούτε θετικό ούτε υπερθετικό:
προτιμότερος, προγενέστερος, μεταγενέστερος

χάρτινο καπέλο κι άλλο χάρτινο καπέλο τρία χάρτινα καπέλα	εξωγήινο πηλάσμα κι άλλο εξωγήινο πηλάσμα πολλά εξωγήινα πηλάσματα	σημερινή εφημερίδα κι άλλη σημερινή εφημερίδα τρεις σημερινές εφημερίδες

Ορισμένα επίθετα δε σχηματίζουν καθόλου παραθετικά!

Ανώμαλα παραθετικά

καλός	καλύτερος	άριστος
κακός	χειρότερος	–
πολύς	περισσότερος (πιότερος)	–
λίγος	λιγότερος	ελάχιστος
μεγάλος	μεγαλύτερος	μέγιστος
μικρός	μικρότερος	ελάχιστος

Μερικά παραθετικά επιθέτων είναι **ελλειπτικά**, δηλαδή δεν έχουν θετικό βαθμό ή δεν έχουν και έναν ακόμη από τους δύο άληλους βαθμούς.

Υπάρχουν και μερικά επίθετα (που φανερώνουν ύλη, καταγωγή, τόπο/χρόνο ή κατάσταση που δεν αλληάζει) τα οποία **δε σχηματίζουν παραθετικά** καθόλου.

Τέλος, υπάρχει και μια ομάδα επιθέτων που σχηματίζουν τα μονοηλεκτικά παραθετικά τους από διαφορετικό θέμα ή με τρόπο διαφορετικό από τα άληλα. Τα παραθετικά αυτά λέγονται **ανώμαλα**.

Τι θα θυμάμαι για... τα παραθετικά των επιθέτων

Τα επίθετα έχουν βαθμούς:

1. θετικός βαθμός

ωραίος, -α, -ο

2. συγκριτικός βαθμός

πιο + θετικός: πιο ωραίος, -α, -ο

ουδέτερο θετικού βαθμού + -τερος, -η, -ο:

ωραιότερος, -η, -ο

3. υπερθετικός βαθμός

α) σχετικός υπερθετικός

άρθρο + συγκριτικός:

ο ωραιότερος, η ωραιότερη, το ωραιότερο

ο πιο ωραίος, η πιο ωραία, το πιο ωραίο

β) απόλυτος υπερθετικός

ουδέτερο θετικού βαθμού + -τατος: ωραιότατος, -η, -ο

πολύ + θετικός βαθμός: πολύ ωραίος, -α, -ο

Τι να θυμάμαι όταν γράφω

Γράφω με:

- **-ο:** -ότερος, -ότατος (*ωραίος, ωραιότερος, ωραιότατος*)
- **-ω:** -ώτερος, -ώτατος: όσα παραθετικά προέρχονται από τοπικά επιρρήματα σε -ω (*ανώτερος, ανώτατος*)
- **-υ:** -ύτερος, -ύτατος (*ταχύτερος, ταχύτατος*)